

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „DAN“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „DAN“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Frankova ulica številka 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača petlet vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zabavne vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik: Radojko Koren. Lastnik: „Dnevniški tiskar“.

Telefon številka 118.

Na braniku naše posesti.

Trst, 11. junija 1914.

V nedeljo, 14. junija se misli zbrati italijanska družba in sprejeti pred katerim bo korakala riktatorijalna godba od sv. Jakoba, in iti v Skedenj. Pompozno bo za italijane ta dan; kajti naskočiti nameravajo slovensko predmestje, ki je do danes odbilo vsak sovražni naskok naših sosedov.

Pisali smo že, da pomenja vhod v Skedenj z izizvalnimi skladbami žaljenje poštenega našega občana. On, ki je do danes stal nepodjarmljen in prost, bo moral z lastnimi očmi videti sramoto.

Italijanom ta vhod ne bo prepovedan. Obkoljeni od sovražnikov in policajev bodo na slovenski zemlji položili temelj potučenju v Skedenj.

Ni lahek naš poozaj. Na zadnjih shodih se je razpravljalo o njem. »Kranjska industrijska družba« sili v deželo od ene strani s svojim »Schulvereinom« in »Siidmarko«, od druge strani pa padajo veliki zaviti lir za »Lego nazionale«, ki ima namen zavojevati čimveč slovenskih otrok in jih pod svojim okrijem vzgojiti v sramoto njihovega rodu.

Nameravani riktatorij v Skedenju bo takšna raznarodovalnica. Mnogo otrok in, žal, med njimi tudi marsikateri Slovenec, bo prihajalo v njegove prostore. Nevedni bodo stopali ti otroci čez njegov prag. Z leti bo rastle sovraštvo in zaničevanje do materinega jezika in očetovega rodu. Takšni otroci bodo naši najhujši sovražniki.

Stirinajsti junji, Slovenci, pomeni za nas lahko usoden dan. Lahko pa pomeni tudi novo razdobje. Če se bodo slovenski starši zavedali svoje dolžnosti, bo vse italijansko delo zaman. Treba je pomisliti, da ne bo rastle iz italijanskega izanizem, ampak tudi naša jugoslovanska misel.

Trst je naše življenjsko vprašanje. Trst je edini zmožen, da postane središče vsega našega snovanja in dela. Sever je mrzel in mrtev. Mi smo tisti, ki moramo užigati srca širom domovine. In s tem ognjem moramo braniti najpoprej našo posest.

Osamljeni smo v boju, toda sedemdeset tisoč nas je. Sedemdeset tisoč jugoslovanskih bojevnikov! Pred nami se morajo ukloniti vsi, ki nimajo v Trstu niti življenjskega središča niti pravice, da si ga tukaj ustvarijo. Zato odrekamo Trst Italijanom ker imajo Rim, in Nemcem, ker bi njihovi nenasitnosti lahko zadostoval Berlin.

Niti eni niti drugi nimajo nikakršne pravice na naši zemlji. Trst nas je veljal decenijev žrtev in srčne krvi. Trsta ne prepustimo nikomur! Veliko središče moramo ustvariti, središče, v katerega se bodo stekale reke od vseh naših jugoslovanskih strani.

In ta Trst smo pripravljene braniti do zadnjega. Tesne so naše vrste, polne ognja in neizprososti.

Kdo je, ki bi hotel priklicati v takem hipu nadse silen vihar?

Slovenska zemlja.

ŠT. PETER NA KRASU

Velja obče kot kler. trdnjava. Temu pa ni tako. Kakor povsod, se tudi naše ljudstvo probuja iz klerikalne teme. Dokaz temu so zadnje državnozborske volitve. Četudi so klerikalci po le njih lastni metodi napeli ves agitacijski aparat, smo vseeno dosegli častno število naprednih glasov.

Najbolj se je odlikoval bivši dober trgovec s slabo lurško vodo, župnik Smolnikar. Zlasti si je prizadel pri pridigi v nedeljo pred volitvijo. Napravil je prav lep uvod. O kako krasno je naslikal nebesa in kako strašno je očrnil hudiča in pekla! Hudo mušneži trdijo, da je daleč prekosil nedeljskega pridigarja Jurija Glisto v listu »Jutro«.

Ko je tako ljudi »panal«, je začel udrihati čez liberalce po znanem receptu. Med drugim tudi, da je glavni cilj liberalcev civilni zakon, cerkve se morajo podreiti, ter odstranitev križa iz šol. Nazadnje je zapovedal, da je vsak pod smrtnim grehom dolžan voliti krščanskega kandidata Poganičnika.

Mi bi svetovali Luku naj bi rajše na prižnici učil moralno. Vsekakor bi bilo bolje, da bi razložil sledečo dogodbo: »Neki človek je zapeljal mlado dekle. Nastale so posledice. Ta človek, hotec svoj greh prikriti, je dal dekletu malo dobi, potem pa nekoga fanta takorekto prisilil, da je to dekle poročil. Konečno je oba poslal v Ameriko.« — To bi bil temelj boljši pridigi, kakor udrihati čez liberalce. Menda se razumemo!

Svetujemo g. Smolnikarju, da se več ne drzne žaliti nas Kraševcev, sicer mu bomo posvetili več pozornosti, v litanije vseh svetnikov pa dostavili: »o sv. Albina, vzemi ga k sebi«.

Štajersko.

Naši nemški patrioti. Naši preljudi nemški sodeželani in someščani po Slovenskem Štajerju strašno lu-

bijo menjavo. Od časa do časa si omislijo to in ono, kar naj služi v svrhu očrnenja Slovencev navzgoraj. Kot najhvaležnejše sredstvo pri tem jim služi trditve, da delamo v smislu velikosrbske ideje. Ne bi vedno in vedno reagirali na te obdolžitve, če bi nas ne vodila do tega žalostna izkušnja, da imajo i pri nas »zgoraj« za take obdolžitve vedno odprta ušesa, daš smo te in enake trditve že opetovano povsem in jasno dovolj ovrgli. Naravnost podlo in neznačajno je, porivati nam v čevlje drugo kot to, kar sami priznavamo. Tu kot tam, na uvodnem mestu kot v krajevni notici, smo vselej in brez ovinkov priznali, da delamo za združitev Hrvatov, Srbov in nas Slovencev. Temu smo in tudi bodemo vedno posvečali svojo paznost in v tem vzgajamo tudi naš slovenski naraščaj. Naše delo ne pozna onega »Himmelstürmerstva«, marveč je zložno, a sistematično in kar je glavno: veseli smo, da nas razumeva naša mladina in gre mirno z nami. Je preudarna in tuja vsemu, kar ni skladno z vestjo. Zato odklanjamo mi in odklanja ona z vso odločnostjo nesramne napade izprijene renegatske svojati. Nemčurska klika bi boje storila, da preje resno prevdari vse take insinacije, vzame v roke trdo metlo in pričenja najprej pometati sama po sebi. Smeti bi našla več kot dovolj, kajti v Mariboru, Celju in Ptuj imamo dovolj nemških ljudsko-moščansko in srednješkolskih učiteljev, ki uporabljajo vsako priliko, da z brezmejnimi slavospevi Nemčiji, v nič devlejo in ponižujejo našo državo, torej ono tvorbo, ki jih redi in plača. Seveda ti gg. veljajo kot stebri in prima patrioti in nihče ne upa, jih postaviti pod potrebno kontrolo, daš bi bilo to v interesu države in interesu davkoplačevalstva.

Združenje nemških strank proti socialni demokraciji. Opetovano smo že poročali, da je proti socialnim demokratom v Gradcu in v ostalem nemškem delu Štajerske, nastal hud odpor. Socialni demokratje so že v tem kratkem času odkar imajo v rokah graško mestno gospodarstvo, pokazali vso nemoč, nastopiti kot gospodarsko spretna stranka. Razni drugi več ali manj javni škandal so ravnotako storili svoje in danes je v Gradcu socialna demokracija malone pred razsulom. Nemške stranke v Gradcu so uvidele potrebnost hitre in trdne odločitve in tako bodemo že v kratkem videli nemškonacionalce, vsenemce in nemške klerikalce v bratskem objemu, vsaj kolikor se tiče skupnega boja proti social. demokraciji. Pri tem pa ne mislijo opustiti medsebojnega politično strankarskega organiziranja. Graška socialna demokracija bo ime-

la pri prihodnjih občinskih volitvah kritično težavno stališče in dvomljivo je, da bi se vzdržala. Graški vzgled pa zamore biti odločujoč za vso ostalo deželo in usoden za socialno demokracijo po vsi črti.

Socialnodemokratske polomije. Včeraj smo poročali, da so sklenile graške meščanske stranke, najti medsebojno nekaj modus vivendi za bodoče graške občinske volitve. Ne kmalu kje, je tako ostro ločevati politične meje in meje nazorov kot baš v Gradcu in zato je pač brezdvomno sklep meščanskih strank proti socialnim demokratom zaznamovati kot posebno važen ukrep. Dolgo časa so šli socialnim demokratom na roko pristaši uradništva, a tudi ti so se sedaj mahoma, v principu odpovedali socializmu in retirirajo na celi črti. Zelo neprilika je za socialdemokrate tudi zadnja afera, ki so jo imeli radi urada za oskrbo in prevzemo živil. Socialdemokratje so stavili na to podjetje sila mnogo upov ki so jim pa sedaj vsi splavali po vodi. Podjetje je z ogromnimi tisoči bankerотно in bo razpuščeno. Prihodnji četrtek bo graški občinski svet sklepal o opustitvi tega podjetja. Za obstanek bodo glasovali samo soc. demokrate, proti pa njih zavezniki uradniki in ostali zastopniki meščanstva. S tem bode ubito podjetje, ki je doprinalo sicer samo škodo, a vendar služilo kot socialdemokratska vaba, limanica, na katero se je vjelo le premožno delavstva. Razni poznavalci graških razmer pa trde, da bo pričelo tudi drugače v marsikakšnem slučaju hudo pokati v socialni demokraciji. Videli bodemo torej še morda letos prav občutne socialdemokratske poraze, ki pač ne bodo ostali brez odmeva.

K volitvam v Laškem trgu. Dasi so spodnještajerski renegate koncem konca računali s porazom pri volitvah, zlasti še v III. razredu, so sedaj, ko je postal ta njihov strah uresničen fakt, vsi iz sebe. Nemški gozd kar rolni jeze nad slovensko zmago. Zakaj — na to dati odgovora, stvarnega, pač niti oni sami dati ne morejo. Naši preljubi renegate in za njimi vsi ostali tje do graškega Suftenblata, groze z razveljavljenjem volitev. Baje zato, ker je bilo v imeniku volilnih upravičencev izpuščenih 12 »Nemcev«. Ta odgovor, ozir. motivacija, je že sama posebi zelo otročja, da ne rečemo direktno smešna, a to v pravem pomenu besede. Kdo pa je sestavljal imenik volilnih upravičencev? Zakaj pa se ti stebri nemškega mostu do Adrije, že niso zdavna spomnili, če volilni imenik res ni bil v redu? Saj so vendar naše nemškonacionalne klike znane kot več, nego samo tankovestne! Ves predhodni čas se živ krst ni zme-

nil za »izpuščene volilne upravičence« — seveda, ker so konečno vendarle upali na zmago! In čemu ponujeni kompromis?! Pač samo zato, ker so si na račun slovenske popustljivosti, ki jih je pa tokrat pustila dočela na cedilu, hoteli skuhati svojo prežganko! Ne! Sami smo odklonili vsakršni kompromis in — sam smo zmagali, pošteno in po pravici! Se je izostal ta ali oni slovenskih volilnih upravičencev! Mirno gledamo v bodočnost, pa magari da se postavi graška namestnija na »nemško« stališče — čemur bi se končno niti ne čudili — v drugem slučaju pokazemo svojo moč v popolni meri. Jalovi so vaši izgovori, jalovo vaše in vse ostalo slovenještajersko Nemštvo. Slučaji bližnje bodočnosti bodo vas učili še marsičesa drugzega, kar se vam v vaši »nemški« vsegamogčnosti zdi — nemogoče...

Goriško.

V 882. številki »Dneva« je priobčil nekdo, ki pač ni daleč od odbora »Danice«, dopis v katerem se med drugim tudi trdi, da se je »Danica« odcepila, od starega društva »Gorice« iz tehničnih vzrokov. Z drugimi besedami povedano, »Gorica« je zavozila svojo nalogo in ker je bilo v »Gorici« nekaj tako slabega, ki se sploh ni dalo ozdravit, je bila prisiljena skupina, ki je edino »prav« polmovala naloge kolesarskega društva, da je izstopila in ustanovila svoje društvo. — Sumljivo je, da ne pove dotični v svojem dopisu tudi teh tehničnih vzrokov iz same prizanesljivosti do »Gorice« se to pač ni zgodilo. To čuti tudi dopisnik in zato pravi, da pove odbor »Danice« te tehne vzroke vsakemu. Obrnil smo se torej na odbor s priporočenim pismom, da vendar pove tiste »tehne« vzroke. Pa odbor se je zavl v ne-prodirno temo in od sebe ne da nobenega odgovora: Trditve, da je bila odcepitev od »Gorice« potrebna, je za to društvo žaljiva. S tem se trdi, da je »Gorica« slabo delovala, s to trditvijo so mogoče vsakovrstne sumnje, ki morejo občutno škodovati »Gorici«. — Zato je škodolost »Danice«, da na pismo odgovori in razkrinka škodljivo delovanje »Gorice« (kar bi sicer že lahko storili pred 6. leti) ali pa da konstatira, da se je ustanovila »Danica« iz ničevnih vzrokov, v reklamo trgovca, kakor se splošno govori po Gorici. Bilo bi vsaj možgato priznanje, ki bi odpuščilo »Danici« in njenim funkcionarjem marsikatero drugo dejanje. Stori se pa ni eno ne drugo, žalitev »Gorice« je ostala pa neizpremenjena. Ker pa nikakor nečemo, da bi kdo napačno sodil naše društvo, ker nam je za ugled našega društva, zato vprašamo javno »Danico«, kje so ti-

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

In Pardajan je začel čakati s tisto vedrostjo, ki jo daje človeku skrajšnji, obupni sklep. Ležeč poleg svojega kupa steklenic, je stradal že mnogo ur in vpraševal se je že, ali ne bi bilo bolje, da se ubije takoj. Zdajci pa se mu je zazdelo, da sliši za vrati glasove. Planil je kvišku, splazil se ves razburjen po stopnicah in prisluhnil...

Kar je slišal, ga je navdalo s tolikšno radostjo, da je komaj pridržal vzklik. Slišal je razgovor Ilja in Iljka, ki sta ugrabila, kaj se je zgodilo z njim in kaj napravita z njegovim truplom.

Pardajan je izdril bodalo ter se postavil k znožju barikade, ki jo je bil zgradil v začetku svojega jetništva. Podiranje je trajalo precej časa in stari klativitez je izpremenil med tem svoj prvotni načrt. Skril se je v kot ob znožju stopnic; Ilj in Iljko sta šla tik mimo njega.

Počakal je, da sta prišla na drugi konec kleti. Takrat je šel mirno ven ter zaklenil vrata. Njegova prva misel je bila: pobegniti, oddaljiti se od te kleti, ki bi mu bila kmalu po-

stala grobnica. Ko pa se je prepričal, da je dvorec popolnoma zapuščen, se ga je lotila radovednost, kaj porečeta improvizirana pogrebca, ki sta imela vse pripravljeno za njegov pokop — razen mrliča.

Slišal je napoved, kako sta prišla stric in nečak k vratom, ko sta se naveličala brezuspešnega iskanja. In odšel je, zadovoljen s svojim grohotom in s pretnjo, ki jima jo je zaklical v glavo.

»To se morata čuditi, tepca!« je dejal sam pri sebi.

XLVII.

Začudenje Pardajana starejšega in Pardajana mlajšega.

Dasi je prebival stari klativitez v dvorcu le malo časa, vendar ga je poznal od vrha do tal. Bilo mu je stara navada, proučiti skrbno vsak kraj, v katerem se je moral muditi. Ko se je začutil zopet svobodnega, je šel naravnost v služabniško izbo in prižgal svečo. Nesel si je luč v jedilno shrambo, pretaknil omare in se pokrepčal s pozabljenimi živili. Nato je poiskal Iljeve ključce in si začel ogledovati dvorec, sobano za sobano.

S kakšnim namenom? Kaj je iskal?

Po pravici ali po krivem — Pardajan si je domišljal, da mu gre odškodnina.

Vesel in živahen, žvižgaje si lovsko pesem, je dospel v veliko dvorano, kjer je našel poleg drugega

razkošja tudi ogledalo. Premotril se je v njem od nog do glave ter konstatiral, da se ga mora vsak prestrašiti. Ogolglav je bil, razcapan, umazan od blata, krvi in vina. Tudi meča ni imel več. Njegove rane pa so bile vse zaceljene; njegov obraz je bil skoraj nepoškodovan razen rdeče brazgotine na nosu, le malce blede je bil.

»Ravnajmo premišljeno, vse po vrsti,« je velel Pardajan.

To reši, je stopil v maršalovo spalnico in si izbral visoko, dragoceno trebušasto omaro, na kateri je pozkušal brez uspeha vse lijeve ključce; zato pa je dregal v ključavnico z bodalom, dokler ni odskočila.

»Glej, glej!« je dejal omara se je odprla! Bila je polna perila in obleke. Stari klativitez je siknil v strmečem občudovanju. Nato je napravil popolno toaletto; saj je bilo že skrajni čas.

V sobi enega izmed maršalovih oficirjev je našel oklep od žoltega usnja, ki ga je oblekel takoj; v drugi je dobil par novih visokih škornjev, ki so se mu prilageli kakor uliti. V tretji se je polastil baretu s krasnim črnim peresom, in v veliki dvorani je snel s stene maršalov najlepši in najboljši rapir.

Nadaljujoč svojo hišno preiskavo je prišel v oddaljen kabinet, kjer je zbudila njegovo pozornost skrinja s tremi ključavnicami. Celo uro je trajalo preden je strl vse tri. Nato je odprl skrinjo in ostrmel: bila je

polna zlata in srebra — pravcat zaklad! Stari klativitez si je v zadregi popraskal nos.

»Hm,« je dejal, »razbojnik nisem, to je resnica. Tega zlata, ki je last gospoda Danvilškega, torej ne smem odnesti. Dobro. Toda gospod Danvilski mi dolguje vojno odškodnino. To odškodnino je treba določiti tako, da se ne zgodi krivica ne njemu, ne meni. Raztrgali so mi obleko; res sem si jo nadomestil z novo, toda nihče ne ve, kako draga mi je bila stara! Kar neudobno mi je v novi. Biti hočem dober človek in zaračunati za to neudobnost samo sto liver. Vsako svojo rano cenim deset liver. Kaj? Predrago? Bogme, da ne. Izkupil sem deset ran, to da sto liver, s prejšnjimi vred dvesto liver. Hm! Ali je to že vse? ... Pa razburjenje, ki sem ga prestal! To naj bo osemnajststo liver, da ne govorimo več o njem; in še tisoč liver, ker sem se moral hraniti s samo gnjatjo, kar utegne škoditi mojemu želodcu. Vsega skupaj naj bo torej tritisoč liver.«

Tako govoreč, je stari Pardajan zajemal iz skrinje. Ko je zbasal v svoj usnjati pas vseh tritisoč liver v lepih rumenih zlatnikih, je skrbno zaprl skrinjo ter zaklenil kabinet in vse sobe, ki jih je bil odprl. Prenavljen od nog do glave, z dobrim rapirjem ob boku in nabasanim pasom je prestopil lahkih nog prag dvorca; zunaj je ravno vzhajalo solnce.

»Kako prijetno je na svetlobi!«

je pomislil. »Smrt božja! Tako mi je, kakor da sem šele štrideset let!«

No, kdor bi ga bil videl korakati tako lahkotno, baret po strani in roko na mečevem ročniku, bi ga bil imel od daleč lahko za dvajsetletnega mladeniča.

»Rad bi vedel,« je nadaljeval v svojem samogovoru, »kaj se je zgodilo, odkar so me vrgli v to vražjo klet! Zakaj ni v Memskem dvorcu žive duše? Kje je maršal? Kaj se je zgodilo z mojim sinom?«

Napetil se je k »Vedeževalki« in povprašal mojstra Landrija, ki mu je povedal, da je dvor v Bloaju, kjer se pogajajo o veliki spravi med katoličani in hugenoti.

»Toda,« je dodal dični gostilničar, »dovolite mi, gospod, da vam čestitam na sreči, ki vas je našla; po vaši krasni obleki sodim, da se vam godi imenitno.«

»Res je, mojster Landri; bil sem na popotovanju... Koliko časa se pravzaprav nisva videla?«

»Bogme, gospod, dva meseca bo že. Zadnjikrat ste bili tu, ko ste obedovali in premikastili nato go-spoda d'Aspremona...«

»Dva meseca! Kako hiti čas! (Zaračunati bi si bil moral najmanj tisoč liver več, je pomislil stari klativitez.) No, dragi mojster Landri, kakor sem čel, na svojem popotovanju sem obogatel, in zdaj lahko poravnam stari račun, ki ga imava.«

(Dalje.)

sti tehtni vzroki? Na dan z resnico! Mi se je ne bojimo, vi z vašim molkom pa pač ne dokazujete nasprotnega.

Porotno zasedanje v Gorici se začne 22. t. m.

Vpisovanje v prvi razred realke v Gorici se vrši 1. in 2. julija dop. od 9. ure naprej. Sprejemni izpiti pa se vršijo v četrtek 2. julija od 3. ure pop. in v petek 3. julija dop. in pop.

Zivinski sejem se vrši danes.

Nesreča. 9letni Andrej Kavčič iz Tolmina je padel 6 m globoko in se nevarno poškodoval na glavi. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

Goriški Lahi priredijo 29. t. m. javno veselico za »Logo Nazionale« in sicer na Telovadnem trgu in v mestnem parku. K stvari se še povrnemo!

O dejanjih nekaj klepeče »Corriere« pri čemur se tako nesramno laže, da ga je lahko sram pred svojim lastnim urednikom, ki pa menda ne pozna sramote. Ne zdi se vredno odgovarjati na take nesramnosti, zato se bomo rajše pomenili z dejanji, za kar bo prav kmalu prišla ugodna priložnost! Potem bodo pa drugače govorila dejanja!

Goriški kapucinarji dobijo od naučnega ministrstva celih 5000 K za njihovo cerkev. To je že vdrugič!

Zaplenjene črešnje. Na goriškem sadnem trgu je zaplenil tržni komisar 7 kg črešenj, ker so bile baje pokropljene z neko kovinsko tekočino.

Gorica. (Aretacije.) Zaprlj so Petra Magrini in Antana Kovačič, ker sta bila brez sredstev.

Gorica. (Izpred sodišča.) Anton Jančič je bil obtožen pretepa, vsled pomankanja dokazov pa je bil oproščen. Josip Bratuš iz St. Florjana je dobil 48 ur, ker je ozmerjal nekoga Makua. Karl in Alojzij Gregorič ter A. Ašion iz Prvačine so se morali zagovarjati zaradi medsebojnega pretepa. Alojzij Gregorič je bil oproščen, ostala dva pa sta bila kaznovana z globo 5 K.

»L'Eco del Litorale« se jezi, ker je naučno ministrstvo odkazalo goriški glasbeni šoli 3000 K podpore in za slovenski otroški vrtec v Gorici 1500 K, kakor tudi za druge podpore. Kaj mislijo Lahji, da bomo nazadnje še za nje beračili! So čudni ljudje ti laški klerikalci!

Dnevno.

Praznihi rok se vrača bolgarski finančni minister iz Berlina, kjer je hotel skleniti posojilo 500 milijonov frankov. Nemci ne dajo denarja kar tako na slepo, imeti hočejo garancijo, da bo plačevala Bolgarska obresti in tudi vrnila posojilo. Prodajo tobaka bi morala bolgarska vlada izročiti nemškim bankam, tega pa bolgarska vlada ne more storiti, ker ne ve, kje bo potem ona dobila nadomestilo za prodajo tobaka. To so nemške banke dobro vedele in zato so tudi stavile to zahtevo, za katero so vedele, da ga bolgarska vlada ne sprejme — ker sploh niso hotele dati posojila, tako nesigurne se jim zdi položaj na Bolgarskem. Kam se obrne bolgarska vlada zdaj? V Parizu, kjer je denarja dovolj? Se je že obrnila in bila zavrnjena, ker Francija ne da državam trozveze in prijateljstva trozveze (Bolgarska je na svojo nesrečo prijateljica trozveze) — niti vinarja. Rusija je zaključila na Francoskem več milijardno posojilo. Srbija je dobila več sto milijonov in bo še dobila in tudi Grčija je že dobila in bo še dobila. Bolgarska pa ne dobi niti vinarja, ker Francozi izjavljajo odločno, da ne bodo finančno podpirali prijateljev svojih sovražnikov. Seveda, saj Bolgarska bi porabila velik del posojila za oboroževanje, ki bi bilo naperjeno proti Srbiji in Grčiji in s tem tudi proti Rusiji in Franciji in Francozi bi bili naravnost neumni, da bi dajali svojim sovražnikom še denar, da bi se lepo oborožili — proti njim! Bolgarski je res za obupati: doma ni denarja, niti za tekoče potrebe državne uprave, treba je armado oborožiti in razun tega zapade v najkrajšem času kratkotrajno posojilo nekaj 60 milijonov. Ali bo država mogla še dolgo živeti brez denarja? In za armado ne more kupiti vlada niti ene strojne puške! Res, posledice bregalniške verolomnosti in zahrbtnosti niso prijetne.

Kam gredo milijoni? Že parkrat smo pisali o tem, da so avstrijski dridnavti očitno veliko predragi in da pri drugih državah stanejo mnogo, mnogo manj. Sedaj čitamo, da kupi Grčija od severoameriških Združenih držav dva dridnavta za 60 milijonov frankov, torej bo dala za en dridnavt 30 milijonov frankov, manj kot 30 milijonov kron, med tem ko bo veljal vsak avstrijski dridnavt, ki jih bodo sedaj gradili, nekaj čez 80 milijonov kron! Ta ogromna razlika mora človeka naravnost frapirati in mu naravnost vsiliti vprašanje: kdo bo tukaj obogatel? Morda se bo reklo, da bodo ti avstrijski dridnavti

večji, bolj oboroženi itd. Ampak razlika znaša pri enem samem dridnavtu čez 50 milijonov, en avstrijski dridnavt bo veljal skoraj toliko, kot trije grški dridnavti! In dridnavti so vendar vsaj v glavnem enako veliki, enako oboroženi in imajo enake jeklene oklepe! Razlike niso velike in tudi cene bi mogle varirati k večjemu za par, vzemimo tudi deset milijonov kron, ne pa kar za petdeset in več milijonov! In ko bi si tako potratno dovolila bogata Francija, Anglija, Nemčija ali Rusija, se človek še ne bi toliko čudil. Ampak ravno te bogate države plačujejo veliko manjše cene za dridnavte, v naši ljubi Avstriji, ki se ne more ponasati z bogastvom, se pa razmetuje denar z obema rokama kar na veliko in se vrže za en dridnavt, ki stane drugje kakih 30–40 milijonov, kar čez 80 milijonov! Davkoplačevalci se pa zato prav malo zmenijo in volijo še dalje poslance, ki tako razmetavanje denarja odobravajo. Med te poslance tudi spadata slovenska delegata dr. Šusteršič in dr. Korošec, ki nista v delegacijah niti ust odprla, da bi vsaj malo nastopila proti tej potratnosti, ki je naravnost nečuvna. »Slovenec« dviga Šusteršičev in Korošecov nastop v delegacijah v nebesa, mi bi pa radi videli, da bi nam ta »Slovenec« razložil, zakaj plačuje Avstrija kar 80 milijonov za stvar, ki stane vsako drugo državo komaj 30–40 milijonov. Pa tega »Slovenec« ne bo storil, ker mu ne bo dovolil dr. Šusteršič, ki že ve od kod ta ogromna razlika, ampak ljudstvu tega ne bo povedal...

Kdaj bo vojna? Avstrijski vojaški listi odgovarjajo na to vprašanje čisto precizno: 1. 1917; torej čez tri leta. Takrat namreč poteče trgovinska pogodba med Rusijo in Nemčijo, ki je za prvo zelo neugodna, za drugo pa tako ugodna, da je za njo življenjskega pomena, da nova pogodba ne bi bila manj ugodna. Rusija si pa misli: ne boš! Sedanjno trgovinsko pogodbo je namreč Rusija sklenila takrat, ko je hotela imeti radi Japonske zagotovljen hrbet v Evropi in je dala Nemčiji take koncesije, ki jih sicer nikdar ne bi dala, ker je rusko poljedelstvo preveč oškodovano po tej pogodbi. Ko sedanja pogodba poteče (1. 1917.) hoče torej Rusija nastopiti prav energično in ker bodo do takrat zagotovljene tudi niene stratežne železnice, konča spor radi carinskih tarifov gotovo z vojno. Ta vojna, seveda, ne ostane omejena samo na Rusijo in Nemčijo, temveč se bodo vojskovali na strani Rusije tudi še: Francija, Anglija, Srbija, Grčija, Črna gora in najbrže tudi Rumunija, na strani Nemčije pa Avstrija in Italija. Tako pravijo avstrijski vojaški listi (n. pr. »Danzer's Armee-Zeitung«), ki priobčujejo tudi še razne podrobnosti. Ministri pa govorijo, da se je položaj zboljšal, da je napetost ponehala td...

Bog jim odpusti — saj ne vedo, kaj pšejo! Ko smo letos pričeli s spomini, oziroma s proslavljanjem 500letnice ustoličenja zadnjega koroškega vojvode na Gosposvetskem polju, je to postalo raznim takim Nemcem ala Dobernigg (njemu so pod kožo dali nemško kri menda du-najski več ali manj slavni medicinci z injekcijsko šprico) sila nekomodno in začeli so se truditi po graški telki »Tagespost« ter njenemu vnučiču šuftenblattu, da bi na vse mogoče in nemogoče načine preprečili, da je zadnje ustoličenje na Gosposvetskem polju za nas Slovence docela brez-pomembno, odnosno, »da ne vemo, kaj pišemo.« Slučaj je nanesel, da smo se spomnili nekdanjega našega profesorja zemljepisja Miklaua, ki je svoj čas poučeval na c. kr. državni gimnaziji v Mariboru. G. je danes menda nastavljen v Gradcu, ali na Dunaju. Njemu pač nikdo ne more očitati, da ne čuti dovolj nemško, daš mu i mi njegovi nekdanji slovenski dijaki radi priznavamo, da je bil z nami vedno pravičen in zlasti v nižjih razredih s slovenskimi učenci, ki nemščine niso zadostno obvladali, vedno zelo potrpežljiv in marsikaterikrat se je bavil s posameznikom raje celo uro, samo da mu je prihranil slab red... V »Tagespost« od 27. maja, večerni list, čitam, da je občina »Dellach« na Koroškem vsled poplave v nevarnosti. Dobernigg et comp. bella za »Dellach« pač ne poznajo drugega kot »Dellach«. No, nam je dejal prof. Miklau, da pride »Dellach« od slovenskega »v dolah« (v dolini) in, da je to »prešlo« potem v nemško... In tako je vedel profesor Miklau še celo vrsto nemških krajevnih imen, ki so popolnoma slovenskega pokoljenja. Večinoma le-že vsi ti od njega (prof. Miklaua) nam slovensko prevedena imena, v delih Koroške, ki danes veljajo kot izključno nemška zemlja. Bog ne daj, da bi kdo rekel očki Doberniggu, da so po svojem izvoru slovenska last, slovenska zemlja... Navedli smo ta slučaj g. Doberniggu na ljubo. On, ki taji slovenski element na Koroškem, on, ki taji slovensko zgodovino Koroške (saj nemštvo Koroški ni-

kdar ne bo dalo nemške zgodovine, ker koroškega Nemštva Korotan ni-ma) naj se prime za nos, kajti dru-god, pri nas, poučeval je profesor Ne-mec, baš njemu nasprotno. Vzemite no, g. Dobernigg, to na znanje in re-cite sam sebi: »Bog mi odpusti moje grehe — saj nisem vedel, kaj sem v »Tagespost« napisal...«

Spomenik sv. Janeza Nepo-muka v Kranju. Zakaj se pač toliko časa odlašajo z odkritjem spomenika ki je bil že jeseni dogotovljen in bi ga merodajni faktorji že davno lahko odkrili? — Kaj neki tiči za tem? — Morda so oskrbniki spomenika tako jubilejev željni in čakajo obilnice postavljanja spomenika, da bo de-odkritje tem slovesnejše? Morda se boje, da ne nastopi — kakor kaže začetek letošnjega poletja — prehud mraz in si hočejo prihraniti nepo-trebno delo? — Morda se boje, da ne bi kak nereden voz prehudo poško-doval dragocenega spomenika in se za tak slučaj zanašajo, da bo leseni zaboj odlašal nesrečo? — Morda trepetajo v strahu, da ne bi kaka maščevalna roka prikrajšala slave umetnika Bernekerja s poškodova-njem umotvora? — Morda je pa kaj resnice na tem, da nameravajo ka-zati spomenik le proti vstopnini to-liko časa, da se pokrijejo stroški spo-menika? ... Naj bo že kar hoče, že-ljino in hočemo ga videti v najkraj-šem času odkritega brezplačno ali za vstopnino. Z odkritjem se tudi iz-ognemo nadležnim vprašanjem tuj-cem za vsebino tistega neokusnega zaboja pred c. kr. okr. sodnijo.

Obtožnica proti ljubljanskemu škofu. Pod tem naslovom piše »Die Wartburg«: »Dne 22. januarja je bila v poslanski zbornici imunitizirana ne-ka v Ameriki izšla knjiga. »Škof pro-ti župnika«, ji je naslov. Iz povesti o zatiranju nasilno vpoškojenega žu-pnika Berceca iz Sore si lahko pridobi-mo na temelju uradnih spisov ostrašujoč vpogled v nasilno, samo-voljno gospodstvo — strogo vatican-sko mislečih škofov. V tem slučaju je bil nezaščiten župnik vključ od-poru vse občine z bajoneti izgnan iz njegovega župnišča. Pri tem je celo tekla kri. Knjiga osvetljuje tudi mar-sikatero praktike, s katerimi klerikal-izem vzdržuje svoje gospodstvo. Škof Jeglič je svoji duhovščini »uka-zal, naj vpliva na to, da bodo na smrt bolni ljudje v oporokah večja ali manjša volila ostavljali njegovim zavodom.« Kakšne sadove rodi takš-no uradno ukazano testamentolov-stvo, se nadrobno opisuje v knjižici. Ves način, kako postopa škof s po-drejenimi župniki, živo spominja na sodbo rimskega prelata dr. Schei-cherja, ki se je izrazil, da je škof po-doben Gesslerju visoko na konju, župnik pa ubogemu gozdnemu ču-vaju z gore Rigi, ki zdihuje v ječi... Tako »Slov. Narod«. Dostavljamo to-plo priporočilo, da si natavi vsak Slovenec knjigo »Škof proti župniku« ki se dobi v vseh narodnih knjižar-nah za 1 K. Knjiga opisuje v živo vpijoče krivice in razkriva glavne-ga provzročitelja neznoznih razmer na Kranjskem.

Ciril - Metodova podružnica v Postojni priredi svojo veliko vese-lico namesto 14. junija zaradi nepri-čakovanih ovir šele 5. julija t. l.

Na Slemenih pri Vrhniki otvoril »Vrhnški lovski klub« v nedeljo dne 14. t. m. svojo lovsko kočjo. Ker je tja izvanredno lep izlet, vabi ome-njeni klub k otvoritvi, ki se izvrši ob 3. popoldan, ne le lovce, ampak sploh prijatelje narave. Udeležniki otvoritve pridejo lahko na Vrhniko ali z vrhnjskim vlakom, ali pa z luž. železnico do postaje Verd, kjer jih bodo čakali lovci. Odhod z Vrhnike ob 2. popoldne. Za jed in pijačo bo dobro skrbnjeno.

Dijaki c. kr. gimnazije v Kranju prirede v soboto dne 13. junija ob 5. u ri popoldne javni telovadni na-stop na gimnazijskem dvorišču (v slučaju neugodnega vremena v gim-nazijski telovadnici). Vstop prost. Prostovoljni prispevki za dijaško ku-hinjo se hvaležno sprejemajo.

Dunajsko napredno dijaštvo pri-redi dne 13. t. m. shod za ustano-vitev podpornega sklada ob 8. uri v »Schwarzspanierhof«, IX. Schwarz-spanier g. s sledečim dnevnim re-dom: 1. Podporni sklad dunajskega napr. dijaštva (ref. M. R. Lemež). 2. Počitniška akcija (ref. Lavo Cer-melj). 3. Resolucije, pravila in debata. — Sklicatelji.

Slovensko kolesarsko društvo »Zlatorog« na Jesenicah je dovolila ustanoviti c. kr. deželna vlada. Za-nimanje med gorenskimi kolesarji je veliko. Kdor hoče pristopiti društvu, naj se nemudoma javi predsedniku pripravljalnega odbora Iv. Slavcu, pošt. uradniku, ali pa tajniku, učitelju Leonu Pibrovcu.

Kmetosko izobraževalno društvo v Štorjah priredi dne 19. junija t. l. vrtno veselico s petjem, igro, ple-som itd. Obvešča se s tem bližnja društva, da vpoštevajo ta dan glede prireditve veselice. Vzored obnavimo pozneje — Odbor.

Nepravi potnik. Neki Mirko Pavlinič, 25 let star fant iz Lobarja na Hrvaskem, se je potikal v zad-njem času po okrajih Vipava, Idrija in se je izdajal za potnika neke go-riške firme. Pavlinič je kazal ljudem sezname one firme, sprejel je več naročil za stroje, kolesa itd. Spreje-mal pa je tudi denar. Pavlinič pa ni bil nikdar zastopnik omenjene firme in je vsa naročila strgal. Denar, ki ga je dobil, je zapravil. Med Malo goro in Zadlogom je hotel izvršiti tudi zločin proti pravosti. Pavliniča so aretirali in ga izročili okrajnemu sodišču v Idriji.

Zloraba šolskih otrok. V Zenti so aretirali učitelja Kasza, ki je imel na vesti več prestopkov proti prav-osti. Kasz je zapeljeval že več let šolske učence, ki so hodili k njemu v šolo.

Proti tuberkulozi. Vodja sa-nitetnega oddelka v Sarajevu dvor-ni svetnik pl. Curinaldi je položil 1000 K kot temelj ustanovitve dru-štva proti tuberkulozi.

Aretirani učiteljskišnik. V De-brecinu je policija aretirala učitelji-šnika Szabota, ker je hotel izvršiti vlom v neko tamošnje trgovino s čevlji.

Grozen čin policijskega zdrav-nika. Kakor se iz Berlina poroča, je v Fridenavu zastupil policijski zdravnik Welsch iz strahu pred blaznostjo svojo hčerko s tem, da ji je dal bonbon, v katerem je bil cian-kali. Dekletce se je takoj zgrudilo mrtvo na tla. Nato je vzel oče mrtvo hčerko v naročje in se je ravno tako zastupil z ciankalijem. Starejša hčerka se je branila vzeti bonbon, ki ga ji je ponujal oče in se je tako ob-varovala gotove smrti. Ko se je vr-nila mati domov iz tenisovega igrišča je našla v sobi obe trupli in jokajočo starejšo hčerko.

Velikodušnost milijarderjev. Novožorski »Wachtman Examiner« priobčuje statistiko darov, ki so jih dali bogati Amerikanci leta 1913, v dobrodelne namene. Celotna svota darov ameriških bogatašev zna-ša — za leto 1913. — 1720 milio-nov kron. Od tega je določeno 860 milijonov za vzgojo in 660 milio-nov v dobrodelen in verski namen. Osemindvajset bogatašev je daro-valo najmanj po pet milijonov kron. Največ darov je dobil metropolitanski umetniški muzej v Novem Jorku. Dobil je 115 milijonov kron.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«!

Ljubljana.

Včeraj smo bili zopet kon-fiscirani zaradi čisto nedolžne no-tice, s katero smo protestirali proti temu, da se tržaški tramvaj izrablja za Legine reklame. Bomo videli, če bodo vsaj sodniki to konfiskacijo raz-veljavili, ker je protipostavna. Sicer bomo pa jutri zopet prinesli nadalje-vanje Klofačevega govora iz delega-cij, o tem, kako se ravna z vojniki.

Nemški pedagog nesramen denuncijant. V »Švabskih Štimcah« je izšel pivski izbruh nemškega pe-dagoga, ki posebno popisuje razmere na tukajšnji realki. Vsaka beseda, ki je izbruhana, je denunciacija. Vse dijake slovenske narodnosti na re-alki označuje ta lump za veleizda-jalce, puntarje, ki jim niti cesarjeva podoba ni sveta, ki imajo kot »Pro-svetaši« razdelitev Avstrije na pro-gram in tako dalje. Vse to je posle-dica srbofiškega »Dneva«. Pod vpli-vom »Dneva« ne marajo slovenski dijaki peti »Wacht am Rheine«, pod vplivom »Dneva« ne marajo sloven-ski dijaki pristopiti k »Marijinim družbam« in »Flottenvereinu« in pod vplivom »Dneva« se nočejo navduše-vati za berlinsko eulenburško kul-turo. Obenem ta privranci kolega pedagog denuncira tudi svojega slovenskega stanovskega tovariša, da je povzročil dijaški štrajk, se lu-duje, on, pedagog, da so bili dijaki premalo kaznovani. Z eno besedo, nemški »pedagog« je pokazal vse sposobnosti za policijskega psa, za rablja, le za profesorja nima nobenih zmožnosti. Naj bi šel raje k biričem.

Kako nekulturni so naši Švabi, se vidi tudi iz naslednjega: »Šuften-blatt« se pritožuje, da je bilo v Ko-motovu izključeno par nemških dija-kov, ki so — po gostilnah pljanče-vali, ne izključili se pa slovenskih di-jakov, ki so člani »Prosvete«! Ne-kulturnemu Švabu je torej enak greh biti član kakega prosvetnega dru-štva, kakor pijančevanje! So res že zelo nizko padli ti nositelji »kulture«, ko bi hoteli prepovedati mladini iz-obraževanje, dovolili bi ji pa pijan-čevanje. Smo mi vendar bolj kul-turni, posebno naša mladina, ki ne

pijančuje kot nemška, pač pa čita in se izobražuje. Sicer pa bodi povedano »Šuftenblattu«, temu zagovorniku pi-jančevanja in nasprotniku izobrazbe, da je »Prosveta« ferijalno društvo slovenske visokošolske mladine in potemtakem srednješolci ne morejo biti člani. Švab tega seveda ne ve in piše kar tja v en dan, samo da po-kaže svojo zlobo in — nekulturnost.

Nesramno zahtevo stavljajo ljubljanski kazinoti v svojem glasilu graškem »Šuftenblattu«. Kritizirajo ljubljanski cvetlični dan, pritožujejo se, da so bili »nadlegovan« in končno ne zahtevajo nič manj in nič več kot to, da se v bodoče — za-branijo take prireditve v Ljubljani. Tako torej: v Ljubljani Slovenci radi par importiranih švabskih uradnikov, ki jedo tukaj slovenski kruh, ne bi smeli prirediti cvetličnih dni, pač pa jih lahko prirejajo Švabi v spodnje-štajerskih mestih, v katerih je vsaj polovica slovenskega domačega pre-bivalstva! Ako se bojijo importirani švabski uradniki, da bi bili v Ljub-ljani nadlegovani, naj gredo služiti tam, kjer so doma — med Tirolce, Zgornje Štajerce, Zgornje in Spod-nje Avstrije — sploh, tam, kjer ni Slovencev! S časom bodo morda začeli zahtevati ti importiranci še to, da se v Ljubljani ne bi smelo razobe-šati slovenskih zastav, ker jih slo-venske barve žalijo! Predzrni in ne-sramni so importirani švabski urad-niki dovolj, da bi stavili še zahtevo, da se zabrani v Ljubljani slovenska govorica. Pa to je vse zato, ker smo Slovenci premehki in mirno trpimo, da nam pečica doselencev zapo-veduje.

Za »Marijino družbo« agit-rajo zadnje »Švabske Štimce«. Lepe agitatorje je dobila katoliška ideja. V kazini se bodo najbrže vsi sedaj v Marijino družbo vpisali, če je še nima.

Procesija sv. Rešnjega Te-lesa se je včeraj kot vsako drugo leto vršila z velikim pompom in malo pobožnostjo. Pri procesiji je bilo tudi mnogo narodnih krovov. Drevja pa ni bilo toliko po ulicah kot druga leta — se je opazila draginja.

Veselica pol. društva za po-ljanski okraj se je vršila včeraj pri najlepšem vremenu na semšiču. Vese-lica je bila prav lepo pripravljena in je nudila vsakemu veliko zabave. Veselico je obiskal g. župan Ivan Tavčar, posl. Reischer in Turk, mno-go obč. svetnikov in obilo občinstva. Igrala je prav dobro trboveljska godba, pevci »Ljubljanskega Zvona« pa so zapeli nekaj lepih pesem. Sre-čolov je bil bogat, paviljoni so bili bogato oskrbljeni. Zabava je bila prav vesela. Ples je bil sicer — za-radi praznika prepovedan — pa smo se kljub temu dobro imeli.

Gradjanski športni klub proti Iliriji 3 : 2. (nedoigrano). Z velikim veseljem smo pričakovali znano hrv. moštvo iz Zagreba in smo upali, da bomo videli lepo igro. Žal, da smo se varali. Gostje so nastopili s svo-jim moštvo in nekako samozavestno in so mislili, da morajo odnesti si-jajno zmago. Zato so začeli igrati precej ostro. Ilirija ni pokazala prave igre, zato se je prva polovica končala z 2:0 za Gradjanski klub. Igra ni zadovoljila, morebiti je bila deloma krivda na sodniku, ki je bil premalo energičen, kar so nekateri izrabljali. V drugi polovici se je Ilir-ija razigrala in je klub sirovi igri gostov dosegla kmalu par uspehov. Naenkrat pa so gostje videli, da na ta način ne bodo odnesli lavorik in niso hoteli priznati drugega gola. Sodnik je zahteval, da velja njegova razsodba, predsednik je izjavil, da se »Ilirija« ne bo držala pogodbe, ako gostje ne igrajo do konca. Kljub vsemu so gostje pol ure pred kon-cem zapustili igrišče. Občinstvo je bilo nanje zelo ogorčeno. Kakor smo izvedeli, so ti športni kavalirji po-tem iskali pomoči — na policiji. To je pa najlepše izpričevalo zanje. To je pač sramota za klub, ki naj se po-slej rajše naziva »društvo brečev« namesto »Hrv. gradj. športni klub«. »Ilirija« želi dati svojemu občinstvu lepih tekem — ne takih scen. Naj bi »Hrv. športni savez« poučil te ljudi manire, da ne bomo diskreditirali hrvatski šport, ki stoji sedaj na lepi stopinji. Sicer pa bomo o tem še go-vorili.

»Sokol« v Šiški priredi dne 13. junija t. l. pri »Ančniku« v Spod-nji Šiški V. prijateljski večer. Pre-dava brat Stane Vidmar o medna-rodni tekmi v Parizu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost. Prosta zabava. Prijatelji Sokolstva v Šiški! Vabljeni ste, da se udeležite zani-mivega večera kar v največjem šte-vilu!

Zbirka cvetličnega dneva v korist Družbe sv. Cirila in Metoda in društva »Branitor« v Ljubljani dne 6. in 7. junija 1914. Nabralo se je 4731 K 77 vinarjev. Nabrani denar je tehtal nad 110 kg.

Pevski zbor »Čitalnice« v Spodnji Šiški priredi dne 14. junija

1914 v prostorih g. Moharja vrtno pevsko veselico pod vodstvom g. pe-
vovodje D. Vučnika z izbranim pev-
skim sprovedom. Sodeluje čitalniški
tamburaški zbor. Začetek ob 4. uri
popoldne. Vstopnina 30 vinarjev. Ka-
kor vedno, naj tudi to pot napredno
šišensko prebivalstvo z veliko ude-
ležbo na prireditvi pokaže simpatije
lepo razvijajočemu se čitalniškemu
pevskemu zboru, kateri je že na ne-
šteti prireditvah uspešno nastopil s
slovensko pesmijo!

— **Za 6000 oseb** bo prostora v
cirkusu Kludsky, ki pride te dni v
Ljubljano. Iz tega se vidi velikost
celega cirkuskega podjetja.

— **Prihod cirkusa Karl Kludsky.**
V soboto dne 13. t. m. prideta iz Ce-
lovca dva posebna vlaka cirkusa
Karl Kludsky, katere pripeljeta s se-
boj potrebne priprave kakor šotor,
droge itd. v Ljubljano. Zidavo cir-
kusa, za katere vlada vsestransko
zanimanje, opisujemo sledeče: V pe-
tek dne 12. t. m. zvečer končala se
bode zadnja predstava tega podjetja
v Celovcu. Neposredno po zadnji
sliki nastopi približno 60 mož svoje
določeno delo in ne da bi se menjala
ena beseda, zginjajo posamezni deli
eden za drugim iz površja in komaj
po preteku ene ure dospe cel park
vozov k izvoznemu prostoru, pri ka-
terem delu pomagajo v nalašč zato
dresirani sloni. Ob 3. uri zjutraj je
ves material naložen in posebna
vlaka pripravljena za odhod. Po pri-
hodu prvega posebnega vlaka v
Ljubljano izloži se takoj vozovi po-
tom slonov in nato se takoj odpelje
blago k stavbnemu prostoru potom
špedicijskih konj, kjer se s postavit-
vijo takoj prične. Že po par urah zra-
slo bode celo mesto šotorov in popol-
dan ob 2. uri bo v toliko dokon-
čano, da pridejo med tem došle ži-
vali vsaka na svoje določeno mesto.
Prevoz živali iz kolodvora vrši se
bo približno ob 2. popoldan ter cir-
kuško ravnanje svari tem potom
p. n. občinstvo, da se ne približa
transportu slonov preblizu. Ob 5. po-
poldan končana bo cela instalacija.
Z ozirom na dejstvo, da se že ob
7. zvečer otvori blagajna za prvo
slavnostno predstavo, bi se skoro
dovolilo, da je bila ta velika stav-
ba, ki stoji slavnostno razsvet-
ljena potem lastne električne raz-
svetljave, postavljena v par urah. V
cirkusu se bode — sodeč po pred-
prodaji vstopnic — zbrala velika
množina ljudi — šotor ima prostora
za 6000 oseb — in če se potem iz-
vršnim umetniškim izvajanjem izra-
ža priznanja v obliki aplavza, naj se
pri tem ne pozabi, da je začenem veli-
kanskega napora, celo zgradbo v
tako kratkem času postaviti, in da je
potrebno čisto izvanrednega delav-
skega osojba, dobro šolo do najmanj-
šega detajla in dobre organizacije,
da se doseže svoj cilj. Cirkusko ra-
vanstvo zapazilo je, da p. n. občins-
tvo v dotičnih mestih, kjer podjetje
še ni gostovalo, z nekim nezaupa-
njem čaka in gleda na zidavo cirkusa,
in si šele potem preskrbi vstopnice.
Vsed tega nastane zvečer pri bla-
gajni življenju nevaren naval občins-
tva in mora končno velik del in-
teresentov vsled razprodanih vstop-
nic zapustiti svoje namene. Drugi
zopet zamudijo del točno začete
predstave vsled čakanja pri blagajni.
— Vsled tega priporočamo, da si
vsak preskrbi vstopnico pravočasno
v predprodaji, ki se vrši v trafiki go-
spe Češarkove v Selenburgovi ulici.
Otvoritvena predstava vrši se v so-
boto dne 13. t. m. ob eni četrti na 9.
zvečer. V nedeljo dne 14. in sredo
dne 17. t. m. vršita se po dve sla-
vnostni predstavi, in sicer ob 4. popol-
dan in ob eni četrti na 9. zvečer.

— **Polnočno sonce**, svetovna
senzacijska učinkovitost po Laurids
Brunnu, predvaja se danes v kine-
matografu »Ideal«. Polnočno sonce
je drama v 5 dejanjih, vzeta iz živ-
ljenja rudarjev. Jutri, v soboto,
krasna veseloigra »Š 80«, odstavek II.
Dotičnim naročnikom »Dneva«,
katerim čas ne dopušča da v Ljub-
ljano oglašiti, nudi eksportna tvrdka
Fr. Čuden, Ljubljana 75 — Prešer-
nova ulica 1 — v svojem ilustrira-
nem ceniku, ki se pošilja na zahtevo
brezplačno, veliko izbiro finih ur,
prstanov, uhanov itd.

Trst.

Društva, ki naznanjajo pod tr-
žaško rubriko svoje prireditve, opo-
zarjamo, da poskrbe vselej pravo-
časno uredništvu brezplačno vstop-
nico. Naj se to nekoliko uvažuje, da
ne bo v bodoče zmešnjav. Vstopnice
naj se vržejo kakor druga naznanila
v kaseto, ki se nahaja v ulici Sv.
Franciška, 2., II., pred vhodom v
NDO.

Dopisnike zadnjič opominjamo,
da se pod vposlane vesti tudi podpi-
šejo. Z dopisi, o katerih ne vemo
odkod izvirajo, bomo v prihodnje

opravili na kratko. Uredništvo mora
za slučaj potrebnih informacij imeti
pri rokah tudi dopisnikovo ime.

**Podružnica uredništva »Dneva« v
Trstu.**

»Sokol pri Sv. Jakobu« ima v
nedeljo 14. t. m. svoj prvi javen na-
stop. Nastop se vrši na društvenem
telovadišču za gostilno »Jadran«. Ta
nastop je sploh prvi javen nastop
Sokola v Trstu — mestu, ker dose-
daj še ni nobeno sokolsko društvo
imelo v tržaškem mestu javnega na-
stopa. Zato je dolžnost vsakega za-
vednega tržaškega Slovenca, da se
udeleži te naše narodne manifesta-
cije! Nastopi čez 200 naraščajo, na-
ših najmlajših Sokolov in Sokolic, ki
bodo proizvajali vaje III. vsesloven-
skega sokolskega zleta v Ljubljani.
Čani in članice proizvajajo tudi ljub-
ljanske vaje: nastop na orodju in sku-
pina. Med nastopom svira narodna
godba NDO. Po nastopu velika vese-
lica, umetniški ogenj in ples.

Zaplenjen! Včeraj smo bili kon-
fiscirani zaradi notice, ki ni bila niti
bojkotna, niti izziyalna. Jasno je, da
je prišla za »Dan« vnovič doba kon-
fiskacij, prakse. Konfiskacija »Dne-
va« bode slovenskemu delavcu v po-
nos in potrdilo, da se to godi le vsled
nevoščljivosti nad uspehi, ki jih do-
seza list. Podvoji naj se število naših
naročnikov, potroji, početeri! Svo-
bodno tribunsko, s katere govori od
Svabov teptan slovenski proletarec,
bi radi razdeljali, da se naj na njego-
vem grobišču razšopiri krviželjni
vampir! Na delo za »Dan«!

Italijanska zbornica je izrekla
povodno nadzorovanja obravnavanja
albankega vprašanja svojemuo
predsedniku Gandri zaupnico.

Albansko vprašanje je bilo v
sredo na dnevnem redu zbornice v
Rimu. Mnogo se je o tej priliki govo-
rilo o dolžnosti razmerja med Av-
strijo in Italijo. Di San Giuliano je
razvil tudi nekakšen program, iz ka-
terega posnemamo, da sta sklenili
monarhija in kraljestvo nastopiti
skupno in povdarjati pri svojih zaup-
nikih skupne direktive. O ironiji!
To se govori po Wiednem begu na
»Misurato« in po prevozu Esad paše
iz Albanije! — Druga točka skup-
nega programa se glasi: Državi mo-
rata napeti vse sile, da se vzdrži
mbret Wied na prestolu. Ko bi znali
pri nas tako govoriti tudi o sloven-
skih pravicah!

Na delo je pozvala rimska zbor-
nica vse stavkujoče, ki so zadnje dni
po celim kraljestvom razvili živahno
agitacijo za popolni štrajk.

V Sv. Križu se v kratkem usta-
novi podružnica narodno socialne
mladinske organizacije. Priprave za
ustanovni občni zbor v nedeljo, so v
polnem teku.

Preteklo nedeljo se je vršil se-
stanek nar. soc. mlad. v Sv. križu
pri Trstu. Navzoče je bilo prav lepo
število mladine, ki je pokazala za
mlado idejo, mnogo zanimanja in
uvaževanja. To nedeljo — 14. t. m. —
se vrši zopet sestanek, nato pa
bo kmalu ustanovni občni zbor, o
katerem bomo še govorili.

Nar. soc. mlad. org. priredi po
sestanku pri Sv. Jakobu sestanek, v
Škedinju, nakar slovensko mladino
še posebej opozarjamo. V vseh teh
krajih se pozneje osnujejo podruž-
nice.

**Opozarjamo na članek »Švabska
rast«**, ki ga prinese »Dan« te dni
in bo obravnaval nemške grabežli-
veže z ozirom na zadnji Schulver-
einov kongres. O podobnih italijan-
skih aspiracijah pa bomo pisali po-
zneje.

Saharin. Poročali smo že o opro-
stilni razsodbi J. Delzotta, ki je bil
pred tukajšnjo poroto zaradi tiho-
tapstva saharina. Delzotti je bil pred
poroto zaradi štirih škatelj saharina
v vrednosti 200 K.

Brata Depare, o katerih smo po-
ročali, da sta bila ranjena v gostilni
»Pri verigah«, se nahajata v bolniš-
nici. Njuno stanje je zelo težko.

Obljube. 17letna V. Farini je na-
znanila policiji 20letnega Josipa Co-
setija, ki ji je obljubil zakon, in ni
hotel po njeni volji svoje obljube iz-
polniti. Cosettija je policija aretirala
ni ga pridržala v zaporu.

Obešanje za voz. 9letna M. Per-
havec je prišla v sredo zvečer pod
neki voz, ki je šel po ulici Molino
vento. Dekle je sedlo na konec voza,
po neprevidnosti pa je zdrknilo na
tla in si pri padcu pretreslo možgane.
Najnujnejšo pomoč ji je podelila
zdravniška postaja.

Nezgodna na delu. 23letni težak
Artur Maravič, zaposlen pri razkla-
danju parnika »Kaiser« se je v sredo
zjutraj pri delu poškodoval. Desno
nogo mu je strla težka bala nekega
blaga. Zdravnik z zdravniške po-
staje ga je obvezal.

Z voza je padel 28letni prevoznik
Anton Lavrenčič in se pri tem precej
poškodoval. Intervenciji je moral
zdravnik, ki je Lavrenčiča obve-
zaval in ga velel prepeljati domov.

Levo zapestje in brivna britev.
25letni uradnik Albert Prati si je ho-
tel v sredo zjutraj končati življenje,

in si je v ta namen prerezal zapestje
z britvijo. Domačini, ki so njegovo
dejanje še pravočasno opazili, so
poklicali zdravniško postajo, ki je
samomorilnega kandidata spravila iz
nevarnosti.

IZREDNI OBČNI ZBOR »DRAMA- TIČNEGA DRUŠTVA« V TRSTU.

Trst, 10. junija.

Sinoči se je vršil izredni občni
zbor »Dramatičnega društva«. Naj-
prej je bilo prečitano blagajniško
poročilo, ki izkazuje primanjkljaja
6362 K 80 vin., za katerim je prišlo
do nekakega ugičanja, naj li ostaja
v prihodnji sezoni gledališče ali ne?

Najprej moremo povedati, da ti-
sto ugičanje, obstoječe »ne iz predlo-
gov, temveč nasvetov« bistveno ni
spadalo k točki blagajniškega poro-
čila. Krivda bivšega predsednika je
torej bila, da ni opomnil, kaj gre in
kaj ne. Nam se zdi, da bi se takšna
debatna v prihodnje ne smela več vr-
šiti. Upamo, da bo v tem oziru odsej
večji red, in da se bo razpravljalo
le o stvari in točki, ki je na dnevnem
redu.

Ta občni zbor je pokazal, da je
v naših ljudeh sicer zanimanje za
gledališko vprašanje, ni pa potrebne-
ga razumevanja. Na občni zbor so
prišli tudi igralci iz Trsta z namenom
da povzdignejo svoj glas. Dva izmed
njih sta tudi govorila, in pojasnjeva-
la stališče igralcev do bivšega in bo-
dočega predsedstva.

Pri volitvi odbora je prišlo do
raznih težkoč in medklincev, kateri
so bili mogoče umeštni, pa ne taktič-
ni. Dobili smo utis predsednika (biv-
šega) in utis igralcev. Od poslednjih
so se nekateri tudi — kakor običajno
— izkazali z italijanskim govorjenjem
kar ponovno ostro obsojamo. Drugi
bomo takšne ljudi začeli imenovati
kar direktno; slabe navade nam je
že davno odveč.

**Predsednik »Dramatičnega dru-
štva«** bo zanaprej dr. I. M. Čok. Pri
izvolitvi se je sicer nekoliko obotav-
ljal sprejeti mesto, dokler ni segel
vmes dr. Stare, in ga naprosil, naj
mesto sprejme. Čok je nato izjavil,
da mesto sicer sprejme, ne sprejema
pa garancije za odgovornost, ki mu
jo ta čast-žrtev nalaga. Pri slučaj-
nostih je prišlo do raznih pojasnil
zlasti od strani igralcev.

Kaj bo torej s prihodnjo sezono,
se ne ve. Slišali smo glas dveh zv-
onov, in če hočemo objektivno soditi,
se nahaja slov. gledališče v Trstu v
res skrajno slabem položaju. Prera-
čunjen deficit za prih. sezono znaša
po poročilu blagajnika 15.000 K. Po-
dani so bili nasveti o gojitvi drama-
tične umetnosti med diletanti. Sve-
tovalo se je tudi, naj se angažira do-
brega dramatičnega učitelja, ki bi
vodil dram. šolo in prirejal za gojen-
ci iste vsakih 14 dni ali pa vsak me-
sec predstave. Tudi mi predvsem
poudarjamo: če se hoče storiti to,
naj se angažira res dobro in sposob-
no moč. Med igralci smo namreč
opazili to zahtevo, od druge strani pa
smo tudi videli, da vlada v netrža-
ških igralcih mržnja, ki v tem slučaju
ni na mestu. Umetnik po poklicu bo
gotovo mnogo več storil, kakor do-
mač diletant. Ne vemo zato sveta:
odbor naj študira vprašanje in naj ga
reši, da ne bo zamer na nobeni strani.

Glede intendance bi pa novemu
odboru svetovali, naj spravi na me-
sto intendanta moč, ki pozna litera-
turo in še posebno dobro dramo. (Da
se ne bo zamenjavalo tega pojma z
»Revčki Andrejčki« itd!) Intendant
mora poznati poleg tega tudi okas
občinstva, in smo zato proti temu,
da bi prevzel mesto intendanta kak-
šen enodnevnik, ki hoče biti vti-
ran v poznanju tega, česar ne pozna.

Z intendanco je zvezano vitalno
vprašanje našega gledališča! Če bo
zavoženo tukaj, bo ves naš trud za-
man, kajti sramotno bi bilo, da bi šel
Trst s svojim zavednim proletarija-
tom v vprašanje gledališča polževo
pot! Pri tej točki moramo biti tanko-
vestni do skrajnosti!

Pričakujemo konkretne rešitve,
ki bo novemu odboru v spoštovanje
in čast. Igralcem pa priporočamo po-
leg dobre volje in žrtvovanja tudi
manj tržaške ozkosrčnosti in slabe
navade. Govorite slovenski!

KOZAREC IN MORNARJEV NOŽ.
— »PRI VERIGAH.«

Trst, 10. junija.

V poznuri se je snoči izvršil
krvav spopad; bilo je že proti enaj-
stim ponoči, ko je bila klicana v uli-
co Punto del forno zdravniška po-
staja in obenem inšpektorat v ulici
Muda vecchia.

V gostilni.
V gostilni »Pri verigah« sta pila
v sredo zvečer brata Anton in Ivan
Depase. Oba sta bila v sredo prosta
in sta se napila že zjutraj, zvečer pa
sta jo primahala še k verigam, da
popijeta še nekaj vrčkov pive.

Kaj mu hočeš?

Tako je nahnul eden izmed bra-
tov nekega znanca, ki je stikal po žep-
ih nekega mornarja. Znanec je pre-
kladal roke iz žepa v žep in naposled
izvlekel iz njega denarnico. Anton
Depase mu je tedaj rekel: »Ai te ni
sram? Okrasti ga hočeš!« Znanec ni
pomišljal: Prijel je za kozarec in ga
vrge! Antonu v glavo brez odgovo-
rov in opazk.

Drug proti drugemu.

Tedaj se je raztogotil Ivan De-
pase; vstal je in šel proti provoka-
terju, ter se ga lotil z vso svojo
močjo. Težko je šlo sprva. No, napo-
sled je bil Ivan D. potisnjen na ulico,
kamor je prihitel za njim tudi brat.

»Ivan« ... »Anton« ...

Tako sta kričali ženi obeh bra-
tov. Kajti na česit so se trije prav
uspešno valili po tleh in se bili s
pestmi. Eden izmed njih je držal v
roki

nabrušen nož,

kateriga je potegnil iz mornarjeve
nožnice. Se nekaj udarcev po glavi,
še nekaj sunkov z nožem, in napa-
dalec in ranitelj je bežal po ulici Cro-
sada, kolikor so ga nesle noge.

Ranjenca,

brata Depase, so takoj prepeljali v
bolnišnico. Anton je imel

ranjena pljuča

in so ga zato takoj operirali. Opera-
cijo je izvršil dr. d'Este ob asistenci
zdravnika Fabricci. Za Antonom so
operirali še brata Ivana, ki je imel
težko rano na glavi. K ranjencema
zdravniki ne puste nikogar, ker je
njuno stanje nad vse težko. — Oba
brata sta po poklicu natakarja. Rani-
telja je policija že prišla.

»ZADNJI POZDRAV.«

Trst, 10. junija.

Zgodilo se je zadnje dni za ve-
černih ur: k svojemuo stanodajalcu
Valentinu Obrezi je prišel bivši nje-
gov najemnik, 27letni Peter Miletič
iz Zadra, izvlekel iz žepa denarnico,
jo odprl, vzel iz nje krono in jo po-
stavil na mizo pred Obrezo: »Naj bo
za zadnji večer; pojdi po pivo, da si
omočimo grla.« Obreza je vzel denar
in steklenico, stopil iz stanovanja na
ulico in se nameril proti gostilni.

Boj za življenje in smrt.

Mirno je hodil Obreza po cesti s
steklenico v roki in premišljal do-
broto Petra Miletiča; Obreza ni te-
htal besed in ni polagal nanje pose-
bne važnosti. Žena pa, babica Tere-
zila, je ob Miletičevih besedah za-
trepetala; v smrtnem strahu je ča-
kala kaj bo, ko se odstrani mož iz
hiše.

Res; žena je slutila prav. Ko se
je Obreza oddaljil, je Miletič vstal,
segel v žep in privlekel iz njega ne
denarnice, temveč

samokres

in ga položil Obrezi na prsi z bese-
dami: »Tvoj mož je odsoten, torej
naj bo za zadnji pozdrav« — in je
napel petelina, hoteč ga izprožiti pro-
ti Obrezovi ženi. K sreči je imela
ta toliko prisotnosti duha, da je v
hipu grožnje udarila Miletiča

s silo po obrazu,

tako, da je Dalmatincu omahnila ro-
ka z orožjem vred. Hudi so bili ti
trenotki; Obreza in Miletič sta se
borila za orožje, katerega je skušal
drug drugemu vzeti iz rok. Toda po-
srečilo se ni to niti enemu, niti dru-
gemu. Vendarle se je posrečilo Obre-
zovi ubežati skozi vrata na cesto,
s čimur si je rešila življenje. Pozneje
se je Obreza vrnila v svoj dom skup-
no z možem, toda Miletič je že davno
izginil.

Obreza je dogodek naznanila
komisarijatu pri Sv. Jakobu. Policija
je Miletiča že aretirala. Miletič je
svoje dejanje priznal in povedal, da je
namenil ustreliti najpoprej Obrezo,
potem pa še samega sebe. Zaenkrat
ni šlo. Dogodek pride pred sodišče.

Pogreb Tade Smi- čiklasa.

V sredo popoldne ob 4. se je vr-
šil v Zagrebu pogreb velikega hrv.
učenjaka, preds. »Jugoslovanske
akademije« itd. Tade Smičiklasa.
Pokojnik je ležal na parah v akade-
miji, kamor je dva dni prišlo nešteto
naroda, da se pokloni njegovemu
duhu. Ob 4. pop. so se začele zbirati
okoli akademije množice ljudstva in
meščanstva. Posmrtnico so peli go-
jenci uniatskega duhovskega semi-
narja, molitve je opravil križevački
škof dr. Julij Drohobecki z nekate-
rimi duhovniki v slovanskem cerk-
venem jeziku. Pogreba se je udeležil
tudi ban Škrlec in zagrebški nad-
škof Bauer z duhovščino. Ko so pri-
nesli krsto iz »Akademije«, je naj-

**Ali ste že bili v čevljarnici
Antona Javernika, Trst,
— ulica Farnetto 33 ?? —
Sprejemajo se tudi popravila.**

prej govoril Vlad. Mažuranič v ime-
nu akademije. Govoril je o velikem
učenjaku, o njegovi ljubezni do vede
in do domovine. Krasen govor je
segel vsem globoko v srce. Za njim
je govoril v imenu srbske kralj. aka-
demije dr. Vladan Georgijević. Izre-
kel je sožalje kralj. srbske akademi-
je in povdarjal jugoslovansko smer
Smičiklasovega dela. Spominjal se
je pri tem prejšnjega dne, ko je gled-
dal slov. in hrv. zastopnike pred Oh-
radovičevim spomenikom. Na to se
je začel pomikati dolgi sprevod skozi
mesto. Sprejaj je šla vseučiliška
mladina, nato seminar itd. Voz je bil
poln vencev, krsta dragocena. Za kr-
sto je šla akademija, profesorji vse-
učilišča, Mat. Hrv., Mat. Slovenska
in razne deputacije. Koncem mesta
je nastal naliv, kar je lepi red neko-
liko zmotilo. Na krasnem zagreb-
škem Mirogoju, kjer počivajo Ilirci
in veliki hrv. može so položili krsto
v novo grobnico. Prvi je govoril v
imenu vseučilišča prof. Šišić, ki je
slavil pok. zasluge za hrv. vedo
za njim je v imenu Mat. Hrv. govo-
ril krasen govor dr. Pavletič, ki je v
klasičnih stavkih pokazal Smičiklasa
kot človeka in učenjaka. Za njim je
govoril prof. Hešić za Mat. Slov. Na
dan pogreba je bilo ravno eno leto,
odkar je Mat. Slov. izročila diplomu
častnega članstva prof. Smičiklasu.
Govornik je izrazil sožalje nad izgub-
bo našega učenjaka, ki je videl in po-
znal tudi slovensko zemljo in naš na-
rod. Nato je govoril en dijak v imenu
nacionalistične mladine.

Tako se je poslovila Jugoslavija
od velikega učenjaka, ki je s svojim
delom dvigal nje slavo. Pogreb je
bil dostojen velikega moža. Bodi mu
slaven spomin.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

**V ITALIJI SE PROTIVOJASKI NE-
MIRI NADALJUJEJO.**

Rim, 11. junija. Po večini itali-
janskih mest se je pričelo z delom.
V Milanu in Neapolju pa štrajk še
vedno traja. V mestu sicer vlada red
in trgovine so odprte. V Milanu listi
kljub štrajku izhajajo.

V Rimu, Neapolju in Bolonji je
prišlo do velikih patrijotičnih manife-
stacij.

Z OGNJEM IN DINAMITOM.

Bolonia, 11. junija. V Irvoli so
stavkajoči zažgali prefekturo. Med
Bolono in Milanom so demonstranti
hoteli razbiti most čez reko Ordo z
dinamitom. Eksplozija se je slišala
več kilometrov daleč. Most je bil le
malo poškodovan in železniški pro-
met ni bil oviran.

ALBANSKE SITNOSTI.

Drač, 11. junija. V prihodnjih
dneh dospe pred Drač nemška vojska
ladja.

Petrograd, 11. junija. V diploma-
tičnih krogih se zatrjuje, da so vele-
sile prišle do sporazuma glede od-
posiljanja mednarodne eskadre pred
Drač. Tudi Anglija odpošlje svojo
ladjo. Rusija je stavila pogoj, da bodo
ladje stale le za varstvo kneza, nje-
gove familije in mednarodne komi-
sije.

JE ŠE ŽIV.

Drač, 11. junija. Arif Hikmed,
vstaški vodja, o katerem so pripove-
dovali, da je ubit, je še živ.

PUNT V VLADNIH ČETAH.

Drač, 11. junija. V okolici Fleri je
prišlo med četami, ki so šle nad
upornike, do upora. Pri razoroževa-
nju jih je bilo par ubitih, nekaj ra-
njenih.

VELIKA VROČINA V OSRED- NJI ZAPADNI AMERIKI.

London, 11. junija. Iz Newjorka
se poroča, da vlada v osrednji za-
padni Ameriki velika vročina. V
sencih je 32 do 36 stopinj Celzija.
50 oseb je umrlo vsled solnčarice.
Nad 100 jih je v bolnišnicah. V Chi-
cagu je umrlo 11 oseb.

MED FRANCIJO IN RUSIJO.

Pariz, 11. junija. V kratkem
pride v Pariz načelnik ruskega mor-
nariškega generalnega štaba. Prišlo
bo do važnih dogovorov med Fran-
cijo in Rusijo.

IZ SRBIJE.

Belgrad, 11. junija. Pašić ostane
z vsem svojim neizpremenjenim ka-
binetom na krmilu.

Mali oglasi.

Mesečna soba, 2 lepi sobi z bal-
konom in prostim vodom se v Sod-
ni ulici št. 6. I. nadstropje, takoj
odda. 470—x

KORESPONDENCA.

Lavoslav, dvignite pismo. I.
534—2

Sladko vino

za dame zdravniško priporočeno in
močno vino iz južne Dalmacije pri-
poroča

M. Žerjav, Strelška ulica
št. 31.

J. Zamljen

čevljarski mojster
v Ljubljani, Gradišče št. 4

Izvršuje vsa čevljarska dela do najfinije izvršitve
in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pri-
poslan čevljev.

Izurjene likarice

z dnevno plačo 4—5 kron
se takoj sprejmejo v tovarno
perila. — Ponudbe sprejema
„Anon. ekspedicijska“, Ljub-
ljana, Šelenburgova ulica 6.

Baška!

Prvo čisto slovensko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

Iasnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku
(Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov
oddaljen od morja proti kopališču. Nova mo-
derna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno
vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna
zveza s parobrodom z Reko. Vse informa-
cije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik
hotela.

Sprejme se

hlapec

z mesečno plačo K 90 za razvažanje piva na deželo. Nastop takoj
če mogoče.

Več pri Antonu Maver, restavracija „Vega“, Spodnja Šiška.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških
klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za mo-
distke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Velečenjeno občinstvo opozarjamo na

= ZBIRKO PESMI =

ki so izšle v „Učiteljski tiskarni“.

To je lepa ENGELBERT GANGLOVA knjiga

„Moje obzorje“

ki se dobiva po vseh knjigarnah,
kakor tudi v „Učiteljski tiskarni“.

Cena lično vezani knjigi je 3 K.

Po pošti 20 v več.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 10. februarja 1914,
št. 3175, ustanovila je ljubljanska občina podpiranje v Ljubljani stanujočih
brezposelnih organiziranih delavcev in delavk potom dotičnih delavskih dru-
štev in organizacij ter v ta namen poklonila letni znesek 5000 K.

Ker se ima sedaj pričeti poslovanje v tej novi agendi mestne občine, se
tem potom vse one delavske organizacije, ki se zanimajo za to, da bodo njeni
člani in članice v slučaju nezakriviljene brezposelnosti postali deležni podpiranja
iz občinskih sredstev, pozivljajo na priglasitev in vpslatev enega izvoda svo-
jega veljavnega statuta podpisanemu mestnemu magistratu.

Opozarja se, da prihajajo v poštev le organizacije, katere po svojem
statutu tudi same dele svojim brezposelnim članom določene podpore.

V vlogi je navesti radi preglednosti število sedanjih članov, sedež orga-
nizacije (ulica in hišna številka) ter ime sedanjega načelnika, tajnika in bla-
gajnika.

Tako — kakor povedano — z društvenimi pravili opremljeno vlogo je
vpslati semkaj do konca meseca junija 1914.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. junija 1914.

Izvanredna prilika za delavce!

Najnovejše konfekcije za dame, deklice,
gospode, dečke in otroke.

Cele obleke za gospode od K	8.—, 12.—, 15.— naprej
Cele obleke za dečke	4.—, 6.—, 8.—
Cele obleke za otroke	2.—, 3.—, 4.—
Pelerine za gospode	7.—, 8.—, 9.—
Sportne raglane	12.—, 14.—, 16.—
Klobuke	1.—, 1.50, 2.—
Kostume za dame	9.—, 12.—, 15.—
Damske sako in paletot	6.—, 8.—, 10.—
Krila spodnja in gornja	2.—, 3.—, 4.—
Hišne halje za dame	3.90, 4.90, 5.90
Slamnike	—50, 1.—, 1.50
Pristni panama	6.—, —, —

Vse drugo po priznani čudovito nizki ceni.

Oglejte si velike izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVICH, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. Telefon št. 132.

Cirkus Kludsky se je od zadnjega gostovanja 10krat povečal.

Samo 7 dni
in nobenega dneva več
od 13. t. m. do incl. 19. t. m.

Ljubljana

Predstava je vredna, da se jo pride gle-
dat na milje daleč.

Predprodaja vstopnic od 10. dop. do
6. zvečer v trafiki
gosp. Češark, Šelenburgova ulica
in pri cirkuški blagajni.

Kludsky-jeva velikanska cirkuška razstava

Največji živi nilski konj
na svetu.
Nabavna cena kron 30.000.

200 oseb
prvovrstne umetniške moči.

300 živali iz vseh de-
lov sveta.

Skupina Kitajcev
in Arabcev.

Velikanski šotor za
gledalce,
obsegajoč čez 6000 oseb.

Sobota dne 13. junija 1914 ob 8^{1/4} zvečer

velika paradna otvoritvena predstava

in v sredo dne 17. junija 1914

po 2 veliki slavnostni predstavi

ob 4. popoldne in ob 8^{1/4} zvečer.

Ob delavnikih ob 8. uri zvečer

velika predstava.

Največji živi nilski konj
na svetu

Nabavna cena kron 30.000.

Stalni posebni vlaki
65 lastnih voz za prevažanje.

Lastna električna centrala.
Ognjegasci, krojačnica, tiskarna, sedlarstvo, kju-
čavničarstvo, kovačnica, lastne telefonske naprave.

10 slonov, 6 ceber,
cebroidi, kengrui, Nilski konji,

22 levov,

tigri, severni rujavi in več vrst drugih
medvedov, kamele, lame, opice psi itd.
levi in tigri-bastardi.

Loža za 4 osebe
K 16.—

Sedež v loži
K 4.—

Zaklopni sedež
K 3.—

I. prostor
K 2.—

II. prostor
K 1.50.

III. prostor
K 1.—

Stojišče na ga-
leriji 70 vin.

Jako nizke
vstopne cene.

Pri popoldanskih predstavah od narednika dalje in otroci pod 10. letom na vseh prostorih polovične cene.

Stojišče 40 vin.

Zvečer polne cene.